

ŠveHLAS

občasník Společnosti Antonína Švehly, číslo 1/2008 (prosinec), zdarma

Editoriál

Vážení čtenáři,
dostává se Vám do rukou další číslo našeho občasníku.

Minulý rok jsme společně oslavili naše kulaté výročí. Naše Společnost získává nové příznivce a rozvíjí nové aktivity. Jedná se o soukromé či partnerské aktivity. Kromě výstav naše Společnost spustila také na internetu 1. české virtuální muzeum A. Švehly. Tento projekt je neustále rozšiřován a aktualizován a je zcela otevřen inspiracím z členské základny SAŠ a veřejnosti.

Trvale navazujeme na spolupráci s partnerskými organizacemi, zejména Masarykovou společností, Českým svazem PTP a organizacemi České obce sokolské. Angažujeme se i ve veřejném dění a podporujeme aktivity ostatních organizací či jednotlivců, kteří s námi sdílejí hodnoty Antonína Švehly a prosazují je.

Obsahem tohoto čísla je článek pana dr. Stanislava Zity a naší mladé členky Mgr. Marie Pokorné a v závěru také informace o nových knihách.

Mgr. Pavel Černý, předseda SAŠ

Pieta u hrobky A. Švehly na hostivařském hřbitově

V pátek dne 12. 12. 2008 uspořádala Společnost A. Švehly u příležitosti výročí úmrtí A. Švehly jako již tradičně pietní shromáždění u hrobky Antonína Švehly na hostivařském hřbitově. Setkání bylo zahájeno odpoledne v 16 hodin. Události se zúčastnili zástupci veřejného a kulturního života, jakož i vědeckých institucí a farnosti Hostivař (P. ThLic. Mariusz Kuźniar).

Po přivítání účastníků předsedou SAŠ Mgr. Pavlem Černým, položením květin a krátkém zahajovacím proslovu bylo slovo předáno panu ministru zemědělství České republiky Mgr. Petru Gandalovičovi, který připomenul význam Antonína Švehly v období tzv. První republiky a jeho podíl na vzniku samostatného Československého státu. Ministr zároveň zdůraznil odkaz A. Švehly i do současnosti.

Za hostitelskou městskou část Praha 15 vystoupila zastupitelka slečna Lucie Prinzová, DiS., která ve svém příspěvku mj. ocenila mimořádně obětavou činnost A. Švehly pro tehdejší

ČSR a dále poděkovala Společnosti A. Švehly za její kulturní přínos a šíření odkazu tohoto státníka nejenom v místě jeho rodného Hostivaře, ale za propagaci jeho myšlenek napříč celou ČR.

S odborným historickým příspěvkem vystoupil další host senátor PČR PhDr. Tomáš Grulich, který pronesl krátkou řeč na osobnost A. Švehly a vyzdvihl jeho morální kredit.

Dalším pozvaným byla paní náměstkyně primátora HLMP Ing. Marie Kousalíková, která se ze zdravotních důvodů omluvila a zaslala věnec a ústní zdravici prostřednictvím předsedy SAŠ.

Následně vystoupili zástupci České obce sokolské, pan starosta TJ Sokol Hostivař Ing. Luděk Barták a Jaroslava Tůmová ze Sokola Říčany a Radošovice, kteří ve svých příspěvcích pohovořili o vztahu A. Švehly k Sokolskému hnutí a osvětlili jeho vztah k Sokolu Hostivař a Říčany.

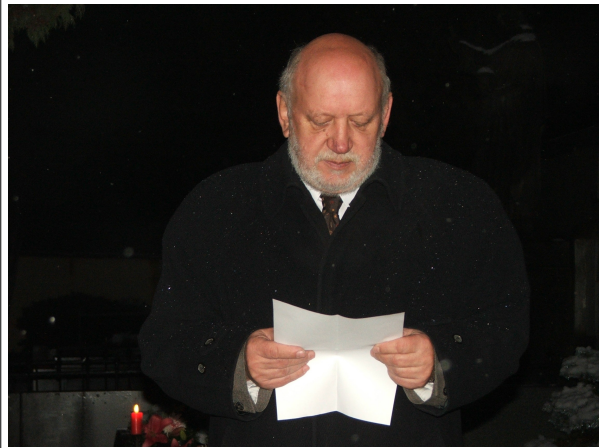
Za akademickou obec vystoupila paní docentka Eva Broklová, pracovnice Masarykova ústavu a archivu AVČR, která zhodnotila ideje A. Švehly.

Na závěr poděkoval všem přednášejícím a hostům předseda SAŠ Mgr. Černý a přítomné pozval na neformální besedu spojenou s malým občerstvením v příjemném a útulném prostředí jídelny Toulcova dvora. Pietního shromáždění na hostivařském hřbitově se také zúčastnila kronikářka MČ Praha 15 paní Marie Zdeňková, která z celé akce pořídila fotografie pro Archiv kroniky MČ Praha 15.

Mgr. Pavel Černý

Významný host ministr zemědělství ČR Mgr. Petr Gandalovič hovoří o úsilí A. Švehly při vybudování samostatné a demokratické ČSR.

Senátor PČR PhDr. Tomáš Grulich pronáší svůj velmi zajímavý proslov o mimořádných morálních, politických a osobních kvalitách Antonína Švehly.

Přátelské setkání v prostorách Ekologického centra HLMP Toulcova dvora.

Pan Toulec nám povídá o historii své rodiny a statku, na němž hospodařili jeho rodiče.

Památka Antonína Švehly v Táboře

Město Tábor je známé především v souvislosti s husitskou minulostí. Ovšem v průběhu dějin bychom samotnému Táboru mohli přičíst ještě řadu dalších přívlastků, mimo jiné „město zemědělské“. V listopadu 1866 zahájila v Táboře činnost zemská vyšší hospodářská (zemědělská) škola pro alespoň sedmnáctileté žáky, absolvující nižší reálku nebo gymnázium a nejméně s jednoletou praxí. Toto zemědělské učiliště získalo svými výsledky nadnárodní uznání a od roku 1900 se stalo Královskou českou hospodářskou akademií pro absolventy středních škol s maturitou. Tento ústav si po desetiletí udržel skutečné mezinárodní postavení. Kromě studentů z Čech, Moravy a Slovenska zde studovali posluchači z Polska, Srbska, Bulharska, Ruska a dalších slovanských zemí. V roce 1903 byla dokončena stavba nové budovy akademie na dnešním náměstí T. G. Masaryka v centru tábořského Nového města. Součástí zemědělské školy byla od začátku i botanická zahrada, jejíž rozměry i charakter se postupně měnily. Ve 30. letech minulého století se její prostory rozkládaly i na tehdejších Rašínově, dnes náměstí T. G. Masaryka.

V proluce vedoucí přes náměstí od hlavní Třídy Československých legií (dnes Třída 9. května) k hlavnímu vchodu do budovy zemědělské školy byl dne 30. června 1935 odhalen pomník Antonínovi Švehlovi, jehož osobnost při této příležitosti připomenul regionální tisk mimo jiné takto: „Byl to muž z lidu, který dovedl svými vrozenými vzácnými schopnostmi na nejúčelnějších místech vykonati v rozhodujících chvílích našeho národa veliké dílo tvůrčí . . . Antonín Švehla, jeden z mužů 28. října, nezapomínal na státní zájmy a měl mnoho bojů právě pro tento krásný rys své povahy i v kruzích, které ustupovaly pouze jeho autoritě, kterou si získal.“ (list Tábor 28. června 1935) Bronzová socha bývalého československého premiéra, dílo tábořského sochaře Jana Vítězslava Duška (1891 – 1966), byla umístěna na symbolickém místě před budovou zemědělské školy, s nápisem „Zemědělské Tábořsko svému vůdci“ na kamenném soklu ve tvaru L, přičemž na samotném zvýšeném kvádrovém podstavci stálo označení „Antonín Švehla sedlák a státník“.

Na slavnostním odhalení Švehlova pomníku v Táboře se dne 30. června 1935 sešlo několik tisíc občanů. Účast, jakož i samotný průběh slavnosti potvrdily správnost slov napsaných na pomníku. Slavnostní průvod zahájila Selská jízda, za státní vlajkou následovali zástupci armády, legionáři, Národní garda, Sokol, Dělnická tělocvičná jednota, řezníci, hasičstvo, Orel, skauti, zástupci úřadů a samosprávy, předsednictvo republikánské strany, učitelstvo, krojované skupiny a další korporace. Přítomni byli představitelé a občané okresů Benešov, Neveklov, Vlašim, Kamenice nad Lipou, Počátky, Milevsko, Bechyně, Pacov, Pelhřimov, Sedlčany, Sedlec, Votice, Mladá Vožice, Tábor, Soběslav. Ke shromáždění promluvili poslanci Křemen a Beran, dále místopředseda senátu Donát. Z „veliké a státní manifestace všeho lidu jihočeského“ byly zaslány blahopřejné telegramy prezidentovi T. G. Masarykovi, předsedovi vlády Janovi Malypetrovi a vdově po státníkovi Bohumile Švehlové. Starosta Václav Soumar přebíral pomník do ochrany Tábora a „ubezpečil, že město bude pomník střežiti a pečlivě opatrovati.“ (list Český jih 5. července 1935)

Zanedlouho poté, již 28. října 1935 získalo město Tábor další upomínku na Antonína Švehlu. V ten den byl po čtrnácti měsících výstavby uveden do provozu železobetonový silniční most přes řeku Lužnici z Tábora směrem na Bechyni, nazvaný Švehlovým jménem, přičemž toto pojmenování, byť po dlouholeté nucené přestávce, se dnes oficiálně užívá stejně jako most samotný.

S prostorem před zemědělskou školou v průběhu doby již tak jasno nebylo. Tábořský tisk k samotnému odhalení Švehlova pomníku napsal: „Státník – sedlák, jemuž zemědělstvo kraje tábořského, z hluboké úcty a vděčnosti, postavilo na nejvýznačnějším místě města památník v nadživotní velikosti trvalé ceny umělecké, moudře, jako starostlivý vůdce,

stělesněn v kov, shlíží s vysokého podstavce, aby nám všem byl stálou připomínkou.“ (list Český jih 5. července 1935) Osud samotného pomníku se však nevyvíjel příznivě. Již brzy po německé okupaci v roce 1939 byla bronzová socha z podstavce sejmuta a po celé období druhé světové války pečlivě ukrývána. Po osvobození v roce 1945 mastaly dlouhé dohady, co s Rašínovým náměstím i se Švehlovou sochou. Prostor náměstí byl nakonec vyřešen v roce 1949 a v této podobě zůstal do dnešních dnů. Plastika Antonína Švehly byla v roce 1945 umístěna v tábořské radnici. To se však již z řad prokomunisticky orientovaných „odborníků“ ozývaly hlasy: „Co pro nás dobrého tento agrární předák udělal . . . Bronzová postava říká: Již nikdy Švehlové! A k těmto skutečnostem mám dotaz, co zamýšlí táborští kulturní pracovníci s touto sochou?“ (list Palcát 27. září 1945) Teprve v listopadu roku 1947 rada Místního národního výboru v Táboře jmenovala komisi pro přidělení místa na Švehlův pomník, která schválila návrh místní rady osvětové na umístění dané plastiky po levé straně Švehlova mostu. Rada MNV pověřila 25. listopadu 1947 stavební úřad vypracováním návrhu na úpravy příslušného prostranství.

V důsledku následujících politických událostí zmizely na několik desetiletí připomínky jména Antonína Švehly ze všech míst v naší zemi ve veškerých variantách, sochu v Táboře nevyjímaje. Ačkoli řadě míst je nyní dopřáno obnovení památky na významného československého politika, město Tábor se zatím muselo smířit s výše uvedeným mostem. Příslušná původní bronzová socha od Jana Vítězslava Duška se ani po roce 1989 přes prakticky neustálé pátrání doposud neobjevila. Husitské muzeum v Táboře předem děkuje za jakoukoli informaci k dané problematice.

Původní pomník A. Švehly na náměstí v Táboře (dílo tábořského sochaře Jana Vítězslava Duška).

Slavnostní shromáždění k odhalení sochy A. Švehly ze dne 30. června 1935.

Vzpomínky na Antonína Švehlu

Jméno prvorepublikového politika Antonína Švehly a úhel pohledu na jeho osobnost se v průběhu 75ti let, které letos uplynou od jeho smrti, několikrát razantně proměnil. Od úcty a vážnosti ve třicátých letech až po téměř naprosté zapomnění v éře komunismu, kdy pro Švehlu a agrární stranu nebylo v překreslené československé historii místo. Po roce 1989 začala hvězda Antonína Švehly opět nesměle stoupat vzhůru. V porovnání s ostatními (např. T.G.M.) nesvíí ale zdaleka tak jasně, jak by si právem zasloužila. Nejedná se přitom ani tak o nezáměr ze strany historiků a badatelů o jeho osobu, jako spíše o nedostatek materiálů zachycující jeho životní a politickou dráhu.

Všichni pamětníci se shodují na tom, že Švehla byl velice inteligentní a pohotový řečník a debatér, ale nerad vystupoval na veřejnosti. To pro něj bylo charakteristické po celý život. Sám o sobě nemluvil, nerad viděl když o něm mluvili nebo psali jiní (viz. Masaryk – Světová revoluce), nevyhledával oficiality, nejraději vše řídil ze zákulisí. Ferdinand Peroutka jej trefně označil jako mlčenlivého politika a nikoli nepravdivě poznamenal, že v budoucnosti zůstane po něm málo černého na bílém. Švehla nevyhledával rovněž přítomnost fotografů a kameramanů. Proto se do dnešní doby dochovalo minimum fotografií a filmových záběrů, jeho hlas nezůstal zachován vůbec.

Antonín Švehla po sobě zanechal velmi málo psaných slov, rovněž četnost autentických vzpomínek na tento *“bytostně český fenomén“* je s ohledem na jeho funkci a postavení ve státě minimální. Proto mě velice zaujalo a potěšilo přečtení části deníku Švehlova osobního lékaře Josefa Charváta, ve kterém vzpomíná na svého prominentního pacienta.

Profesor Josef Charvát, přední český lékař, průkopník a zakladatel endokrinologie u nás, měl jedinečnou příležitost stýkat se s Antonínem Švehlou po celou dobu jeho dlouhé nemoci a rekonvalescence. Dozvěděl se tak mnoho zajímavých věcí *„ze zákulisí první republiky“*, které záhy pečlivě zapisoval. Vinou náhody, Boží vůle či osudu, byla bohužel tato objemná kniha vzpomínek za Druhé světové války ztracena. V hlavě profesora Charváta zůstaly pouze kusé vzpomínky, které se po pětatřiceti letech rozhodl znovu zaznamenat. A právě tomuto autentickému svědectví jsou věnovány i následující řádky

Švehla – člověk

„Měl jsem Švehlu rád. Nejlépe bych ho vystihl, že to byl muž se „zdravým selským rozumem“. Měl neobyčejně praktický smysl pro zacházení s lidmi. Nezajímal se o peníze: když pro nemoc odstoupil z funkce ministerského předsedy, našli při vyklizení jeho psacího stolu gáži za všechna léta v jednom šupletí. Jak ji na prvního donesli, strčil ji do stolu a hned na ni zapomněl. Žil z výnosu svého statku v Hostivaři – ale o to se nestaral on, nýbrž jeho žena a pak dcera Helena.“¹

Švehla – tvůrce státu

Smýšlením byl Švehla vlastenec. Chystal převzetí moci po staré monarchii v tisíci praktických drobnostech, aby všecko od počátku fungovalo, aby byla administrativa, zásobování atd. *„Vůbec ho nezajímaly recepce a parády, raději byl „mužem v pozadí“, který však o všem ví a více méně tahá za všechny nitky, pokud to jen lze.“²*

Od prvních dnů existence nového státu se s přísloušnou energií pustil do jeho organizování. *„Jako příklad uvedu, jak se po 28. 10. 1918 dělala ministerstva. Zatímco jiní členové „pětky“*

¹ Charvát, Josef: Úryvky z deníku. Vesmír 1994, roč. 73, č. 11.

² Tamtéž.

žvanili na manifestacích, on se staral, kdo povede ten a onen úřad. Když přišlo na řadu ministerstvo pošt, vzpomněl si, že dva z našich úředníků kdysi sloužili na ministerstvu ve Vídni a vědí, jak takové ministerstvo funguje. Jeden se jmenoval snad Fanta, na druhé jméno si nevzpomínám, ale taky jsem je znal. Poslal na policii zjistit jejich adresy. Jeden bydlel na Letné, na náměstí, druhý už nevím kde. Poslal tedy, aby je přivedli. Jeden nebyl doma, druhého však zastihli a přivedli ke Švehlovi na Hrad. Ten se na něj podíval, promluvil s ním pár slov a řekl: „Jmenuji Vás ministrem pošt a ihned se ujmete práce., Hotovo! Ten druhý si nemohl odpustit, že tenkrát nebyl doma...

Nebo Švehlu napadlo, že musí mít hned vojenského velitele Prahy. Dal si tedy na určitou odpolední hodinu předvolat 4 české generály, které tehdy sehnali v Praze, museli se dostavit na koni na 3. hradní nádvoří ke vchodu. Když jsem se zeptal „proč na koni?“, řekl „no přece jenerál musí být na koni a musím vidět, jak na tom vypadá“. V určenou dobu přišel dolů. Tam stáli 4 koně a jenerálové na nich. Švehla řekl: „Hlašte se!“ Pokud si vzpomínám, vypravoval to takto: „Ten první byl jaksi zakrslý a mluvil tiše – ani jsem nedoposlouchal a šel jsem k druhému – ten měl skřípec, jakýpak jenerál se skřípcem? Ten třetí na mne zařval ‘generál ten a ten (tuším Smrček?) se hlásí’, až se třásla okna. Řekl jsem ‘jmenuji Vás velitelem Prahy’ a k tomu čtvrtému jsem už ani nešel“. Celé řízení bylo hotovo ani ne za dvě minuty a ukázalo se, že volba byla dobrá. Hlavně to ihned fungovalo.“³

Švehla – mistr kompromisu

Švehla nebyl kovaný pragmatik, byl mistr kompromisů, dovedl respektovat odlišný názor a zásadně se nikdy nesnížil k intrikám. Kompromisy uzavíral bez zbytečných předsudků, věděl, že demokracie se bez nich nemůže obejít.

„Sněmovna byla tehdy v Rudolfinu. Švehlovo auto parkovalo u postranního vchodu. Zadní skla byla mléčná, aby nebylo vidět, kdo je uvnitř. Když byly ve vládnoucí pětce nesnáze (a to byly co chvíli), Švehla to raději vyřizoval mezi čtyřma očima nějakým tím kompromisem. Aby opozice nevyčítala oč jde, sešel se svým partnerem zadním vchodem do auta a jeli na Dobříš k Heinzovi, kde měl v 1. patře trvale najatý pokoj. Tam v klidu a nerušen obyčejně věc dokončil. Druhého prostě nepustil domů, až ho uhovořil.

Někdy užil zbraně ještě drastičtější. Potíže např. bývaly s Monsignorem Šrámkem, předsedou lidové strany. Šrámek nesnášel kouř. Švehla si ho tedy pozval do malé světničky, posadil ho k malému stolečku proti sobě a kouřil jeden doutník za druhým, až napůl udušený Šrámek svolil, jen aby mohl už ven na čerstvý vzduch.“⁴

Švehla - předseda strany Agrární

Švehla ovládal stranu pevnou rukou, věděl o každém pohybu. Jeho postavení bylo dominantní a svými názory určoval její směr. Švehlův způsob vedení strany neměl na československé politické scéně obdoby.

„Bylo jakési nesnadné jednání na ústředním výboru agrární strany. Šlo o velký spor mezi Staňkem, Udržalem a já nevím kým. Švehla předsedal a postupně dával jednotlivým řečníkům slovo. Přitom pilně psal, všichni se domnívali, že si poznamenává, co se v debatě řeklo, ale on je vůbec neposlouchal a psal si přednášku na příští den do sněmovny. Asi za dvě hodiny s tím byl hotov, dal slovo poslednímu řečníkovi, pak praštil do stolu a řekl: „To jsem zvědav, jak dlouho se s tím hovnem budeme mazat!“ A bylo po debatě, šlo se k dalšímu pořádku, nikdo se neodvážil ani pípnout.“⁵

³ Tamtéž.

⁴ Tamtéž.

⁵ Tamtéž.

Švehla, Masaryk a Hostivař

Masaryk i Švehla se u kormidla státu sešli ve zralém věku a z tohoto jejich postavení vyplynula nejen úzká spolupráce, ale i vzájemný vztah založený na respektu a úctě, který později přerostl ve specifickou formu přátelství.

Když se roku 1922 stal Švehla ministerským předsedou, jel za prezidentem Masarykem do Topolčanek, aby se představil. Po formálním uvítání a ceremoniálu pozval Masaryk Švehlu, aby tam zůstal přes noc a povečeřel. „Co si, pane ministerský předsedo, budete přát k večeři?“ „Pane prezidente, mohu si vybrat?“ „Samozřejmě.“ „Tak já bych nejraději bílé kafe a do toho nalámaný makový rohlík. Nato Masaryk: „já taky.“ A tak prezident a premiér večeřeli kafe s nalámaným rohlíkem a jedli to lžící...“⁶

Prezident Masaryk se stal také častým a vítaným hostem na Švehlově rodinném statku. „V Hostivaři nebydlel ve statku, ale v „domečku“, přízemním domku v zahradě, lépe řečeno ve velkém sadu. Jeho oblíbeným jídlem byl zeleninový puding, posypaný parmezánem. Paní Švehlová jej moc dobře uměla upéci ve formě na bábovku. Jezdívával tam na něj v neděli taky prezident Masaryk, ti dva si dobře rozuměli, lépe řečeno vzájemně se respektovali, i když každý byl politicky na jiné straně. Masaryka zajímal Švehlův úsudek. Obyčejně pak za pěkného počasí chodili po obědě v zahradě a debatovali o všem možném. Jednou to už byla třetí neděle za sebou, kdy byli na programu Masarykových hovorů Čeští bratři a jejich význam v našich dějinách. Švehla byl moc unaven, chvíli poslouchal, a pak najednou povídal: „Já se Vám na ty České bratry vykašlu. Když bylo národu nejhůř, utekli do Němec a poněmčili se. Víte co, pojďme si lehnout do trávy a koukat se do nebe...“ – což se taky stalo.“⁷

Švehla – zdraví, nemoc a smrt

Vládní námaha a fakt, že se Švehla neuměl šetřit, se podepsaly tragicky na jeho zdraví. „Švehlův pracovní styl byl nelidský. Úřadoval od rána do noci. Měl svého famulusa pana Šmída, což byl bývalý holič. Ten ho denně ráno oholil, a pak se o něj celý den staral, přinesl mu odněkud jídlo, jemuž však Švehla nikdy nevěnoval pozornost. Na psací stůl mu umístil po každé straně jedno žehlicí prkno, na jednom byly lulky, na druhém šálky s černou kávou. Famulus dbal, aby fajfky byly stále nacpané. Když jednu Švehla vykouril, odnesl ji, vyčistil, nacpal a dal na horní pořadí. Švehla bral jednu lulku za druhou. A pil šálek kávy za šálkem...“⁸

V průběhu dvacátých let se u něho stále častěji projevovaly příznaky fyzického vyčerpání a taky srdeční choroby. Roku 1928 ho nová fáze nemoci trvale vyřadila z politického života. Po tři roky doslova zápasil se smrtí a když už se zdálo, že se vše obrátí k lepšímu, došlo k nečekanému zhoršení zdravotního stavu a smrti.

„Zemřel 12. prosince selháním levé komory při onemocnění koronárek, a edémem plicním. Dekompenzoval se k večeru, přijeli pro mne, strávil jsem tam celou noc, ráno zemřel. Ještě v noci jsem přivolal Pelnáře na konsilium...“⁹

Původně měl být jeho pohřeb velkolepý a okázalý, hodný osobnosti významného státníka, ale Švehla to v poslední vůli zakázal. Chtěl být pochován jako prostý sedlák v rodné vsi Hostivaři.

⁶ Tamtéž.

⁷ Tamtéž.

⁸ Tamtéž.

⁹ Tamtéž.

Byl jsem při smutečním obřadu v Hostivaři, pohřbívali ho ze statku. Stál jsem na dvoře, byla zima a vítr, lesní rohy hrály „Už mně koně vyvádějí“ a opravdu při tom vyváděli koně ze stáje a zapřahali do vozu s rakví, který pak jel na hřbitov. Byl jsem hluboce pohnut. Nepamatuji se, kdo řečnil. Vím jen, že jsem byl blízko prezidenta Masaryka, který v tom nečase stál s odkrytou hlavou. Tiše jsem mu řekl: „Pane prezidente, dejte na hlavu, nachladíte se.“ Podíval se na mne, zavrtěl záporně hlavou a zůstal s hlavou nepokrytou do konce.“¹⁰

Použitá literatura:

Hanzal, Josef: Antonín Švehla. Praha 1993.50s.

Kokeš, Otakar: Antonín Švehla, Tomáš G. Masaryk a Eduard Beneš. Střední Evropa 1993, roč.9, č.31, s. 16-24.

Klimek, Antonín: konce premiérství Antonína Švehly. Střední Evropa 1994, roč. 10, č. 43,s. 52-74

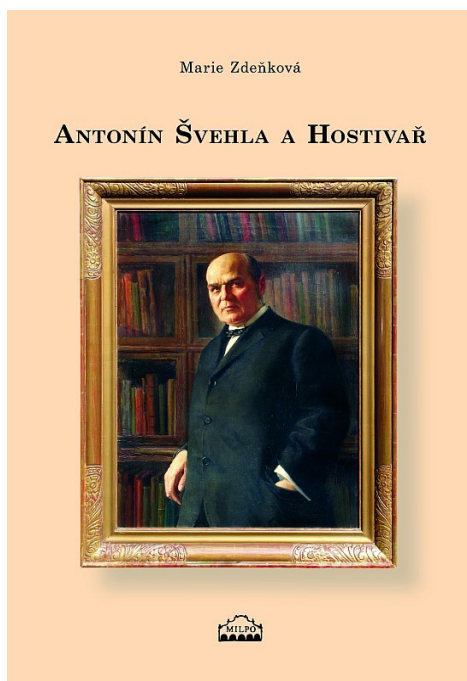
Rokoský, Jaroslav: Antonín Švehla a agrární strana ve vývoji první ČSR. In: Československo 1918-1938 osudy demokracie ve střední Evropě 1. Praha 1999, s.233-244.

Charvát, Josef: Úryvky z deníku. Vesmír 1994, roč. 73, č. 11.

Mgr. Marie Pokorná

¹⁰ Tamtéž.

Nové knihy

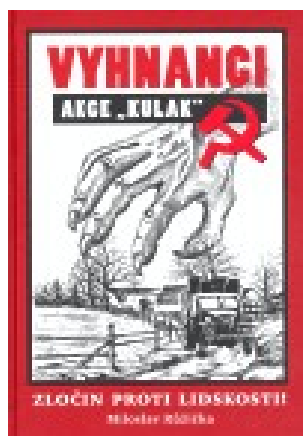

Antonín Švehla a Hostivař

Marie Zdeňková

Druhé rozšířené vydání zajímavé knížky o osudu našeho předního politika vyšlo u příležitosti 135. výročí narození a 75. výročí úmrtí Antonína Švehly, k 90. výročí vzniku Československé republiky a zároveň k 940. výročí první písemné zmínky o Hostivaři. Vznik knihy laskavě podpořili MČ Praha 15 a pan Antonín Švehla.

Váz., A5, 176 stran, cca 140 ilustrací, cena 218 Kč

Vyhnanci - AKCE "KULAK"

Na 120 osudů sedláků vystěhovaných v 50. letech komunisty při akci Kulak popisuje ve své knize Vyhnanci Miloslav Růžička z Vilémova na Havlíčkobrodsku. 83letému bývalému politickému vězni Miloslavu Růžičkovi se podařilo shromáždit skutečné a velice silné životní příběhy lidí, kteří se s rodinou ze dne na den museli odstěhovat z domova.

Vedle příběhů a fotografií obsahuje také unikátní seznam všech 2000 selských rodin, které Státní bezpečnost a později okresní komunističtí funkcionáři v letech 1952 až 1953 vystěhovali převážně do pohraničí a majetek jim zabavili.

Čestný předseda - senátor Jan Nádvorník

Občasník **ŠveHLAS** vydala **Společnost Antonína Švehly**, občanské sdružení
(IČO: 266 29 496, Bruslařská 12, Praha 10, 102 00)